

TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN TIETOSUOJAILMOITUS
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
12–14 artikla
Päivämäärä: 2.4.2024

Tietoa henkilötietojen käsittelystä MUST-tutkimushankkeessa (Monilajisen siirtymän edistäminen kaupungeissa ja alueilla).

Tutkimushankkeessa käsitellään henkilötietoja. Tämän tietosuojailmoituksen tarkoituksena on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista, niiden saannista ja käytöstä. Tarkemmat tiedot rekisteröityjen oikeuksista annetaan tämän ilmoituksen lopussa.

Osallistumisesi tutkimushankkeeseen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Jos et halua osallistua hankkeeseen tai haluat vetäytyä siitä, voit tehdä sen ilman kielteisiä seurauksia.

REKISTERINPITÄJÄ
Helsingin yliopisto,
jonka sääntömääräinen kotipaikka on
Yliopistonkatu 3, PL 4
00014 Helsingin yliopisto
Suomi
Y-tunnus FI03134717

Yhteyshenkilö ja vastuullinen johtaja

Yhteyshenkilö tutkimushanketta koskevissa asioissa:
Nimi: Jonathan Carruthers-Jones
Maa- ja metsätalouden tiedekunta/Helsingin yliopisto
Sähköpostiosoite: jonathan.carruthers-jones@helsinki.fi

Vastuullinen johtaja:
Nimi: Professori Christopher M. Raymond
Sähköpostiosoite: christopher.raymond@helsinki.fi

TIETOSUOJAVASTAAVAN YHTEYSTIEDOT

Voit ottaa yhteyttä Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan sähköpostitse osoitteessa tietosuoja@helsinki.fi.

KUVAUS TUTKIMUSHANKKEESTA JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN TARKOITUKSESTA

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan yleisön (≥15-vuotiaat asukkaat) yhteyksiä kaupunkien viheralueisiin, heidän luonnonsuojelukäyttäytymistään ja sitä, miten voimme lisätä tietoisuutta luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen merkityksestä. Hyödynnämme äänikävelyjä, haastatteluja, verkkokyselyjä ja vuorovaikutusta audiovisuaalisen tilan kanssa, jotta voimme tukea uusia lähestymistapoja viheralueiden suunnitteluun kaupungeissa ja alueilla.

Tämä tutkimus on osa Strategisen tutkimuksen neuvoston MUST-hanketta, jonka tavoitteena on luoda uusia tapoja edustaa ja antaa toimijuutta ihmisille ja muille lajeille luontopohjaisten ratkaisujen suunnittelussa. Tavoitteiden saavuttamiseksi hyödynnämme useita osallistavia menetelmiä ja mallinnustapoja.

Tutkimus tehdään yhteistyössä seuraavien yliopistojen ja laitosten kanssa: Helsingin yliopisto, Oulun yliopisto, Turun yliopisto, Aberystwyth University, SYKE, Monash University Indonesia, Tampereen yliopisto ja DEMOS Helsinki. Hankkeen kanssa tekee yhteistyötä yli 50 kaupunkia, yritystä ja järjestöä, mukaan lukien Turun, Tampereen ja Lappeenrannan kaupungit, ympäristöministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö.

Osana hanketta siirrämme tietoamme poliittiseen päätöksentekoon tukemaan hiilineutraaliuden, luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä elämäntavan tavoitteita Suomen kaupungeissa ja alueilla vuoteen 2030 mennessä.

TUTKIMUSAINEISTOON SISÄLTYVÄT HENKILÖTIEDOT

Suorat tunnisteet sisältävät vastaajien sähköpostiosoitteet. Välillisiä tunnisteita ovat ikä, sukupuoli, koulutustaso, työllisyystilanne, kuukausitulot ja osallistujien puheen äänitallenteet (vaiheiden 2 ja 3 aikana). Tiedot anonymisoidaan, jolloin mitään tunnistetta ei voi yhdistää nimeesi tai sähköpostiosoitteeseesi. Sähköpostiosoitteet tallennetaan erilliseen asiakirjaan, joka on suojattu lisäsalasanalla. Vastaajia ei ole mahdollista yhdistää takaisin tietoihin.

HENKILÖTIETOJEN LÄHTEET

Henkilötiedot hankitaan verkkokyselyllä ja äänitallenteiden avulla.

ARKALUONTEISET HENKILÖTIEDOT

Tutkimuksessa ei käsitellä erityisiä henkilötietoryhmiä (eli yleisen tietosuojasetuksen 9 artiklassa määriteltyjä arkaluonteisia tietoja).

HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN LAILLINEN PERUSTE

Henkilötietoja käsitellään seuraavasti (tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohta):

Yleisen edun mukainen tehtävä:

☐

Tieteellisen tai historiallisen tutkimuksen tarkoitukset tai tilastolliset tarkoitukset

☒

Tutkimusaineiston ja kulttuuriperintöaineiston arkistointi

☒

Osallistujan suostumus

☐

Rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

☒

Rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutetut edut

Täsmennä oikeutettu etu:

Jos henkilötietojen käsittely perustuu tutkittavan suostumukseen, hän voi peruuttaa suostumuksen milloin tahansa. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumukseen perustuvan käsittelyn oikeudellisuuteen ennen suostumuksen peruuttamista.

TIETOJEN VASTAANOTTAJAT

Tietoja säilytetään Helsingin yliopistossa, mutta niitä käyttävät yhteistyökumppaniyliopistojen yhteistyökumppanit Suomessa ja ulkomailla. Hankekumppanit saavat vain täysin anonymisoituja tutkimustuloksia eli henkilötietoja ei ole mahdollista tunnistaa välillisesti aineiston tunnistaiden perusteella tai edes yhdistämällä niitä muualla saatavilla oleviin tietoihin. Äänitallenteita ei siirretä hankkeen yhteistyökumppaneille. Yhteistyöyliopistoja ja -tahoja ovat Helsingin yliopisto, Oulun yliopisto, Turun yliopisto, Aberystwyth University, SYKE, Monash University Indonesia, Tampereen yliopisto ja DEMOS Helsinki.

TIETOJEN SIIRTO EUROOPAN TALOUSALUEEN ULKOPUOLISIIN MAIHIN

Ainoastaan aggregoituja ja anonyymejä tietoja voidaan siirtää seuraaviin Euroopan talousalueen ulkopuolisiin maihin: Yhdistynyt kuningaskunta ja Indonesia. Äänitallenteita ei siirretä hankkeen yhteistyökumppaneille.

Tietojen siirto perustuu tietosuojaa koskevaan Euroopan komission riittävyyspäätökseen tai vakiosopimuslausekkeisiin (https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection/adequacy-decisions_en), joissa henkilötietojen vastaanottajat sitoutuvat noudattamaan lausekkeissa esitettyjä tietosuojavaatimuksia.

AUTOMAATTINEN PÄÄTÖKSENTEKO

Tutkimushankkeeseen ei liity automatisoitua päätöksentekoa, jolla on merkittävä vaikutus rekisteröityihin.

HENKILÖTIETOJEN SUOJAAMINEN

Tutkimusaineistoon sisältyviä henkilötietoja käsitellään ja suojataan siten, että ainoastaan tietoja tarvitsevat pääsevät niihin käsiksi.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot suojataan seuraavasti:

☒	Käyttäjätunnus ja salasana
☐	Rekisteröinti/käyttöloki
☐	Käytön valvonta
☐	Salaus
☐	Kaksivaiheinen tunnistautuminen

HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN KESTO TÄSSÄ TUTKIMUSPROJEKTISSA:

Tutkimustietoja säilytetään vuoden hankkeen päättymisen jälkeen (vuoden 2027 loppuun asti).

HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY TUTKIMUSHANKKEEN PÄÄTTYESSÄ

☐ Tutkimusaineisto poistetaan

☐ Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimushankkeen tulosten tarkistamiseksi tai toistamiseksi:

☐ ilman tunnistetta ☐ tunnistuneen

☒ Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, soveltuvaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti:

☒ ilman tunnistetta ☐ tunnistuneen

Tutkimusaineistojen säilytys perustuu yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtaan.

Ennen kuin tietoja voidaan käyttää muuhun tutkimukseen, rekisterinpitäjä varmistaa, että uusi käyttö on sopivaa alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti. Rekisteröidyt saavat uuden tietosuojailmoituksen tutkimusaineiston uudesta käytöstä, paitsi jos rekisterinpitäjä ei pysty enää tunnistamaan rekisteröityjä aineiston perusteella.

Rekisteröidyille ei myöskään tiedoteta uudesta tutkimuksesta, jos tiedottaminen on mahdotonta, vaatii kohtuutonta vaivaa, tekee tutkimuksen tavoitteiden saavuttamisesta mahdotonta tai vaikeuttaa tavoitteiden saavuttamista vakavasti (yleisen tietosuoja-asetuksen 14 artiklan kohdan 5 alakohta b).

REKISTERÖITYJEN OIKEUDET JA NÄIDEN OIKEUKSIEN POIKKEUKSET

Tutkimushenkilöiden oikeuksiin liittyvissä asioissa yhteyshenkilönä toimii kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröityjen oikeudet

Rekisteröidyillä on yleisen tietosuoja-asetuksen mukaan seuraavat oikeudet:

- Oikeus tietojensa tarkistamiseen
- Oikeus tietojensa oikaisemiseen
- Oikeus tietojensa poistamiseen ja unohdetuksi tulemiseen
- Oikeus tietojensa käsittelyn rajoittamiseen
- Oikeus tietojensa siirrettävyyteen
- Oikeus tietojensa käsittelyn vastustamiseen
- Oikeus olla tulematta automaattisen päätöksenteon kohteeksi

Rekisteröidyt eivät kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksiaan kaikissa tilanteissa. Tilanteisiin vaikuttavat esimerkiksi henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste. Lisätietoa rekisteröityjen oikeuksista eri tilanteissa on tietosuojavaltuutetun verkkosivuilla: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>.

Jos rekisteröityjä ei voida tunnistaa

Jos henkilötietojen käsittely tutkimustarkoituksiin ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista, ja jos rekisterinpitäjä ei pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeus tutustua tietoihin ja oikaista ne, oikeus poistaa henkilötietoja ja rajoittaa niiden käyttöä, ilmoitusvelvollisuudet sekä oikeus tietojen siirrettävyyteen eivät ole voimassa, ellei rekisteröity toimita lisätietoja, jotka mahdollistavat hänen tunnistamisensa (yleisen tietosuoja-asetuksen 11 artikla).

Oikeuksista poikkeaminen

Yleinen tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat rekisteröityjen joidenkin oikeuksien poikkeukset, jos henkilötietoja käsitellään tieteellisiä tarkoituksia varten ja oikeudet todennäköisesti tekevät tutkimuksen tavoitteiden saavuttamisen mahdottomaksi tai olennaisesti heikentävät tavoitteiden saavuttamista. Rekisteröityjen oikeuksista poikkeamisen tarvetta arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Jos katsot, että henkilötietojasi on käsitelty tietosuojalakien vastaisesti, sinulla on oikeus valittaa tietosuojavaltuutetun toimistoon.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Katuosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Puhelin (vaihe): 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi

TIEDONHALLINTASUUNNITELMA

AINEISTON YLEISKUVAUS

Tässä osiossa kuvataan, millaisiin tietoihin tutkimus perustuu, millaisia tietoja kerätään, tuotetaan ja käytetään uudelleen ja millaisissa tiedostomuodoissa tietoja säilytetään. Lisäksi osio sisältää karkean arvion tuotettujen/kerättyjen tietojen koosta.

Tietojen kerääminen perustuu seuraaviin lähteisiin:

- Verkkokysely (ennen kävelyä), N = enintään 250. Arvioitu koko <0,1 Mt.
- Kävelyiden aikana käydyt, litteroidut keskustelut. Arvioitu pituus 60–90 sivua keskustelua kohden, 4 keskustelua. Arvioitu koko 0,4 Mt.
- MUST-tilatyöpajojen aikana käydyt, litteroidut keskustelut. Arvioitu pituus 60–90 sivua keskustelua kohden, 10 keskustelua. Arvioitu koko 1 Mt.
- Litteroidut haastattelut. Arvioitu pituus 20–40 sivua haastattelua kohden, 7–15 haastattelua. Arvioitu koko 1 Mt. Transkriptiot arkistoidaan Word-asiakirjoina (.docx).
- Litteroidut kyselyhaastattelut (pelin jälkeen). Arvioitu pituus 5–10 sivua haastattelua kohden, 30–75 haastattelua. Arvioitu koko 1 Mt. Transkriptiot arkistoidaan Word-asiakirjoina (.docx).
- Kyselyn tiedot arkistoidaan Excel-taulukkoina (.xlsx)

Miten tietojen johdonmukaisuutta ja laatua valvotaan?

Tietojen laatu varmistetaan nimeämällä tiedodokumentit systemaattisesti, tallentamalla alkuperäisistä tiedoista erillinen kopio, jota ei jaeta tiimin jäsenille, ja käsittelemällä vain digitaalisia tietolähteitä. Näin varmistetaan, että tietoja ei muuteta tahattomasti.

EETTISET JA LAINMUKAISET VAATIMUKSET

Mitkä oikeudelliset kysymykset liittyvät tiedonhallintaan? (Esimerkiksi tietosuojasetus ja muu tietojen käsittelyyn vaikuttava lainsäädäntö.)

Hanke arvioidaan Helsingin yliopiston eettisen arviointiprosessin mukaisesti. Äänikävelyhaastattelujen ja niihin liittyvien esikyselyiden, haastattelujen ja fokusryhmäkeskustelujen tiedot anonymisoidaan. Suorat tunnisteet poistetaan tiedoista ja tallennetaan erillisenä asiakirjana lisäsalasanalla suojattuun tiedostoon.

Suoria tunnisteita ovat nimet ja sähköpostiosoitteet.

Välillisiä tunnisteita ovat sukupuoli ja ikä.

Kyselyjen tiedot säilytetään erillään mahdollisista vastaajien ilmoittamista sähköpostiosoitteista. Kyselyssä ei kerätä muita suoria tunnisteita. Sähköpostiosoitteet tallennetaan erilliseen asiakirjaan tiedostoon, joka on suojattu lisäsalasanalla. Kyselyaineistoa (n = 250) käsitellään anonyyminä, eikä vastaajia ole mahdollista yhdistää takaisin aineistoon.

MUST-tilakokemuksen esikyselydataa käsitellään anonyymisti, mutta hankkeen vastuullinen johtaja säilyttää tunnisteet salasanalla suojatulla kovalevyllä, kunnes loppukyselyn tiedonkeruu on saatu päätökseen, jotta tiedot voidaan yhdistää. Arvioitu aika esi- ja loppukyselyn välillä on 6 kuukautta. Anonymisointi viimeistellään, kun tiedot on yhdistetty. Tämän jälkeen vastaajia ei ole mahdollista yhdistää takaisin tutkimusdataan. Kyselyssä kerättäviä välillisiä tunnisteita ovat sukupuoli, ikä, koulutustaso, työllisyystilanne ja kuukausitulot.

Miten käytettyjen, tuotettujen ja jaettujen tietojen oikeuksia hallitaan?

Osallistujien anonyymiteetin turvaamiseksi kerättyihin tietoihin ei anneta avointa pääsyä. Anonymisoitua tietoa jaetaan ja käytetään kuudessa eri yliopistossa toimivien tutkimusryhmien kautta osapuolten välisen tiedonjakosopimuksen mukaisesti.

DOKUMENTOINTI JA METATIEDOT

Miten tiedot dokumentoidaan niiden löydettävyyden, saatavuuden, yhteentoimivuuden ja uudelleenkäytettävyyden varmistamiseksi itsellesi ja muille? Minkälaisten metatietostandardien, Lue minut -tiedostojen tai muun dokumentaation avulla autat muita tietojesi ymmärtämisessä ja käyttämisessä?

Tässä tutkimuksessa käytetyt tietolähteet eivät ole julkisia. Tavoitteenamme on julkaista viisi tieteellistä artikkelia avoimesti saataville.

TALLENNUS JA VARMUUSKOPIOINTI TUTKIMUSPROJEKTIN AIKANA

Mihin tiedot tallennetaan ja miten ne varmuuskopioidaan?

Yksilöimättömät tiedot tallennetaan Helsingin yliopiston organisaation ylläpitämälle pilvipalvelimelle (OneDrive).

Kaikki henkilötiedot tallennetaan salattuun hakemistoon ja suojataan salasanalla.

Yksilöimättömiä tietoa jaetaan hanketiimin jäsenten kesken Helsingin yliopiston Microsoft OneDriven avulla.

Kuka vastaa datanhallinnasta ja miten suojattua pääsyä valvotaan?

Jonathan Carruthers-Jones (HY) vastaa projektin datanhallinnasta. Hankkeen vastuullinen johtaja on Christopher Raymond (HY).

Muilla MUST-projektin tutkijoilla on pääsy anonymisoituihin tietoihin. Osapuolet ovat allekirjoittaneet konsortiosopimuksen, jolla varmistetaan yleisen tietosuojasetuksen noudattaminen, kun tietoja jaetaan hankkeessa.

MUST-tilassa tapahtuvat litteroidut ryhmäkeskustelut ja niihin liittyvien kyselyhaastattelujen, haastattelujen ja fokusryhmähaastattelujen dokumentit ja Excel-tiedostossa oleva kyselydata suojataan salasanalla ja jaetaan OneDrivessa. Jaettu data ei sisällä suoria tunnisteita. Salasana jaetaan verkkokokouksessa, ei sähköpostitse.

AINEISTON AVAAMINEN, JULKAISEMINEN JA ARKISTOINTI TUTKIMUSHANKKEEN JÄLKEEN

Mikä osa aineistosta voidaan asettaa avoimesti saataville tai julkaista? Missä ja milloin tiedot tai niiden metatiedot asetetaan saataville?

Julkaisemme avoimen pääsyn julkaisuja, joissa on vain anonymisoitu tilastollinen analyysi osallistujien tiedoista ja mahdollisesti yksittäisiä lainauksia ilman suoria tai välillisiä tunnisteita, jotka mahdollistaisivat aiheiden tunnistamisen.

Missä pitkäaikaisesti arvokkaat tiedot säilytetään ja kuinka kauan?

Aineisto säilytetään HY:n palvelimella vuoden ajan projektin päättymisestä. Se poistetaan vuoden 2027 loppuun mennessä.

TIEDONHALLINNAN VASTUUT JA RESURSSIT

Kuka (esimerkiksi rooli, asema ja laitos) vastaa datanhallinnasta?

Hankkeen datanhallinnasta vastaavat tutkijatohtori Jonathan Carruthers-Jones Helsingin yliopistosta ja professori Christopher Raymond Helsingin yliopistosta.

Mitä resursseja datanhallintamenettelyihin tarvitaan sen varmistamiseksi, että tiedot voidaan avata ja säilyttää FAIR-periaatteiden mukaisesti (löydettävä, saavutettava, siirrettävä tai yhdistettävä, uudelleenkäytettävä)?

Lisäkustannuksia ja -resursseja ei ole odotettavissa.